

zetten. Wat men dus wil, is niet een wetenschappelijke Theologie en daarnaast een praktische: „nein die Theologie ist und bleibt eene praktische Wissenschaft, und besteht nur so lange als etwas Besonderes, als sie sich dieser ihrer praktischen Aufgabe bewusst bleibt und dieselbe betätigt." Een theoretische drang naar waarheid en een praktische behoefte staan met gelijke rechten tegenover elkander. De Kerk kan geen van beide ontberen. Nu mag die theoretische drang nimmer aan eenigen band worden gelegd, maar aan de andere zijde moet de Kerk zich, omdat ze Kerk is, bewust blijven, dat hiermede alléén, haar leven niet is gebaat, maar dat zij, als dienaressen van praktisch-religieuze behoeften, een eigene functioneering van noode heeft om de wetenschappelijke resultaten, uit dien theoretischen drang geboren, vruchtbaar en bruikbaar te maken voor haar eigen leven en beschouwing. Evenwel dat leven en die beschouwing zijn er zoo ver vandaan iets volkomens en onveranderlijks te zijn, dat veel meer de geleidelijke volmaking in haar schoot, haar wezen karakteriseert als „*werdende Kirche*"¹²). Zoo wordt de Kerk niet anders dan het schip, dat met de deinende golven eener Theologie, niet die de waarheid heeft, maar die haar zoekt, wordt heen en weder geslingerd. Theologie en Kerk begrepen in het groote evolutieproces. Het befaamde „nagisten". Object dezer disciplina is dan ook voor hem: „das Ganze des in der Gegenwart pulsierenden kirchlichen Lebens"¹³).

Bassermann's opvolger in het „Zeitschrift für praktische Theologie"¹⁴) beweegt zich in zijn „Neue Bahnen der Unterricht in der Christlichen Religion im Geist der modernen Theologie" met vastberaden tred in dezelfde richting, om de resultaten der moderne theorieën te verwerken voor het kerkelijke leven. Met groote bewustheid